

GRAU EN ARTS PLÀSTIQUES, ESPECIALITAT CERÀMICA
GRADO EN ARTES PLÁSTICAS, ESPECIALIDAD CERÁMICA

Definit a / *Definido en*

[RD 634/2010](#)

[Orden 23/2011](#)

GENERALITAT
VALENCIANA

ISEACV

GUIA DOCENT DE CENTRE
GUÍA DOCENTE DE CENTRO

ASSIGNATURA / ASIGNATURA / SUBJECT

VOLUM 2/ VOLUMEN 2/ INTRODUCTION TO SCULPTING 2

CODI / CÓDIGO

VOL2

Document aprovat pel Departament de Fonaments Artístics en data 26/09/2024

Documento Aprobado por el Departamento de Fundamentos Artísticos en fecha

26/09/2024

GUIA DOCENT DE L'ESCAL
GUÍA DOCENTE DE LA ESCAL
1 IDENTIFICACIÓ DE L'ASSIGNATURA
IDENTIFICACIÓN DE LA ASIGNATURA

Assignatura <i>Asignatura</i>	VOLUM 2 <i>VOLUMEN 2</i>			Codi <i>Código</i>	VOL 2
ECTS	4	Curs <i>Curso</i>	1r <i>1º</i>	Semestre	2
Tipus formació <i>Tipo formación</i>	TRONCAL			Idioma	VAL/CAST
Matèria <i>Materia</i>	LLENGUATGES ARTÍSTICS I TÈCNIQUES DE REPRESENTACIÓ <i>LENGUAJES ARTÍSTICOS Y TÉCNICAS DE REPRESENTACIÓN</i>				
Departament <i>Departamento</i>	FONAMENTS ARTÍSTICS <i>FUNDAMENTOS ARTÍSTICOS</i>				

1.1 Objectius generals
Objetivos generales

Conèixer els conceptes operatius del llenguatge tridimensional i les tècniques de representació fonamentals que permeten l'alumne conceptualitzar i desenvolupar propostes de caràcter formal. En primer lloc, es pretén desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi en disseny tridimensional i, en segon lloc, adquirir les destreses tècniques que permeten representar qualsevol tipus d'element tridimensional mitjançant maquetes, models i prototips.

Conocer los conceptos operativos del lenguaje tridimensional y las técnicas de representación fundamentales que permiten al alumno conceptualizar y desarrollar propuestas de carácter formal. En primer lugar, se pretende desarrollar la capacidad de análisis y síntesis en diseño tridimensional y, en segundo lugar, adquirir las destrezas técnicas que permiten representar cualquier tipo de elemento tridimensional mediante maquetas, modelos y prototipos.

1.2 Contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

L'assignatura de Volum 2 amplia coneixements bàsics en el disseny d'objectes tridimensionals aplicats al disseny ceràmic i estableix els mecanismes necessaris de percepció de l'espai i l'esperit analític, i ajuda a trobar solucions de disseny.

La asignatura de Volumen 2 amplía conocimientos básicos en el diseño de objetos tridimensionales aplicados al diseño cerámico y establece los mecanismos necesarios de percepción del espacio y espíritu analítico, y ayuda a encontrar soluciones de diseño.

1.3 Coneixements previs i incompatibilitats
Conocimientos previos e incompatibilidades

Cal superar l'assignatura Volum 1.

Es necesario superar la asignatura Volumen 1.

2

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA
COMPETENCIAS DE LA ASIGNATURA
Competències Transversals / Competencias Transversales

Competència <i>Competencia</i>	Descripció <i>Descripción</i>	Grau de contribució <i>Grado de contribución</i>
CT1	Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora. <i>Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.</i>	4
CT2	Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament. <i>Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.</i>	3
CT11	Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat. <i>Desarrollar en la práctica laboral una ética profesional basada en la apreciación y sensibilidad estética, medioambiental y hacia la diversidad.</i>	4
CT15	Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional. <i>Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional.</i>	4

Competències Genèriques / Competencias Genéricas

Competència <i>Competencia</i>	Descripció <i>Descripción</i>	Grau de contribució <i>Grado de contribución</i>
CG6	Tindre una visió científicament fonamentada sobre la percepció i el comportament de la forma, de la matèria, de l'espai, del moviment i del color. <i>Tener una visión científicamente fundamentada sobre la percepción y el comportamiento de la forma, de la materia, del espacio, del movimiento y del color.</i>	3

Competències Específiques / Competencias Específicas

Competència <i>Competencia</i>	Descripció <i>Descripción</i>	Grau de contribució <i>Grado de contribución</i>
CE2	Generar processos d'ideació i creació tant artístics com tècnics, i resoldre els problemes que es plantegen durant els processos d'esbós i realització. <i>Generar procesos de ideación y creación tanto artísticos como técnicos, y resolver los problemas que se planteen durante los procesos de abocetado y realización.</i>	4

El grau de contribució de l'assignatura té la següent escala: 1 Poc; 2 Alguna cosa; 3 Prou; 4 Força
 El grado de contribución de la asignatura tiene la siguiente escala: 1 Poco; 2 Algo; 3 Bastante; 4 Mucho

3

RESULTATS D'APRENTATGE
RESULTADOS DE APRENDIZAJE

	Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	Competències Relacionades <i>Competencias relacionadas</i>
RA1	L'alumnat identifica i analitza l'espai i reconeix els mecanismes de la percepció espacial i formal. <i>El alumnado identifica y analiza el espacio y reconoce los mecanismos de la percepción espacial y formal.</i>	CT2 CG6 CE2
RA2	L'alumnat organitza i combina formes volumètriques dominant els coneixements, les habilitats i les destreses del llenguatge tridimensional amb capacitat d'autocrítica. <i>El alumnado organiza y combina formas volumétricas dominando los conocimientos, habilidades y destrezas del lenguaje tridimensional con capacidad de autocrítica.</i>	CT1, CT2, CT11, CT15 CG6 CE2

4

CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA I TEMPORALITZACIÓ
CONTENIDOS DE LA ASIGNATURA Y TEMPORALIZACIÓN

<p>1 PROCEDIMENTS I METODOLOGIA DE DESENVOLUPAMENT FORMAL</p> <p>1.1. Maqueta, model i prototip</p> <p>1.2. Volum i Escultura</p> <p>1.3. Materials, maquinàries, estris i eines, materials i procediments</p> <p>1.4. Estudi estructural de les construccions: Carcasses, tècniques constructives, tècniques de manipulació i alteració de materials</p>	<p>40 hores</p>
<p>1 PROCEDIMIENTOS Y METODOLOGIA DE DESARROLLO FORMAL</p> <p>1.1. Maqueta, modelo y prototipo</p> <p>1.2. Volumen y Escultura</p> <p>1.3. Materiales, maquinarias, útiles y herramientas, materiales y procedimientos</p> <p>1.4. Estudio estructural de las construcciones: Armazones, técnicas constructivas, técnicas de manipulación y alteración de materiales</p>	<p>40 horas</p>
<p>2. EL MÒDUL COM UN CONCEPTE OPERATIU EN LA PRODUCCIÓ CERÀMICA</p> <p>2.1. Positiu-negatiu: Concepte de reproductibilitat tècnica en el procés ceràmic</p> <p>2.2. Experimentació i solucions formals a partir del concepte de la forma positiva i negativa</p> <p>2.3. L'original i la forma seriada. Tècniques de reproducció i seriació</p> <p>2.4. Models prototips i motlles</p> <p>2.5 El mòdul com a element bàsic (unitat de repetició) per a generar estructures tridimensionals complexes</p>	<p>20 hores</p>
<p>2. EL MÓDULO COMO UN CONCEPTO OPERATIVO EN LA PRODUCCIÓN CERÁMICA</p> <p>2.1. Positivo-negativo: Concepto de reproductibilidad técnica en el proceso cerámico</p> <p>2.2. Experimentación y soluciones formales a partir del concepto de la forma positiva y negativa</p> <p>2.3. El original y la forma seriada. Técnicas de reproducción y seriación</p> <p>2.4. Modelos prototipos y moldes</p> <p>2.5 El módulo como elemento básico (unidad de repetición) para generar estructuras tridimensionales complejas</p>	<p>20 horas</p>
<p>3. CONFIGURACIONS FORMALS.</p> <p>3.1. Percepció, anàlisi, contextualització escultòrica i ubicació espacial.</p> <p>3.2. Procediments constructius: Forma i estructura.</p> <p>3.3. Concepte de proporció i escala aplicat al referent natural.</p> <p>3.4. Modelat.</p>	<p>40 hores</p>
<p>3. CONFIGURACIONES FORMALES.</p> <p>3.1. Percepción, análisis, contextualización escultórica y ubicación espacial.</p> <p>3.2. Procedimientos constructivos: Forma y estructura.</p> <p>3.3. Concepto de proporción y escala aplicado al referente natural.</p> <p>3.4. Modelado.</p>	<p>40 horas</p>

NOTA: La temporalització concreta es desenvolupa al document d'aplicació d'aquesta guia docent
NOTA: La temporalización concreta se desarrolla en el documento de aplicación de esta guía docente.

5

ACTIVITATS FORMATIVES
ACTIVIDADES FORMATIVAS

L'assignatura VOLUM 2 té una càrrega lectiva de 4 ECTS, el que correspon a 60 hores lectives o de docència directa i 40 hores de treball autònom, el que fa un total de 100 hores

La asignatura VOLUMEN 2 tiene una carga lectiva de 4 ECTS, que corresponde a 60 horas lectivas o de docencia directa y 40 horas de trabajo autónomo, lo que hace un total de 100 horas.

NOTA: La descripció concreta de les activitats formatives d'aquesta assignatura es desenvolupa al document d'aplicació d'aquesta guia docent

NOTA: La descripción concreta de las actividades formativas de esta asignatura se desarrolla en el documento de aplicación de esta guía docente.

6

SISTEMA D'AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ
SISTEMA DE EVALUCIÓN Y CALIFICACIÓN**6.1 Instruments d'avaluació i dates d'entrega*****Instrumentos de evaluación y fechas de entrega***

NOTA: La descripció concreta dels instruments d'avaluació d'aquesta assignatura es desenvolupa al document d'aplicació d'aquesta guia docent

NOTA: La descripción concreta de los instrumentos de evaluación de esta asignatura se desarrolla en el documento de aplicación de esta guía docente.

6.2 Criteris d'avaluació***Criterios de evaluación***

En el sistema d'avaluació s'utilitzaran diversos instruments/eines (descrits a l'aplicació de la guia docent, a l'apartat 6.1) que verifiquen el grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge establerts a l'apartat 3 d'aquesta guia docent.

Es realitzarà una avaluació, sempre que l'alumnat faça i lliure les activitats descrites a l'apartat 6.1 dins dels terminis establerts. Aquest sistema d'avaluació continuada es mantindrà sempre que es complisquen els requisits següents:

- Realització dels treballs parcials establerts
- Elaboració de la memòria corresponent a cadascuna de les pràctiques.

La valoració igual o superior al 50% de totes les activitats descrites conduirà a la superació favorable de l'assignatura. Aquesta valoració es troba detallada a l'apartat 6.1 de l'aplicació de la guia docente.

En cas de no haver superat amb una valoració igual o superior al 50% alguna de les activitats establertes o haver perdut el dret a l'avaluació continuada, l'alumnat podrà superar l'assignatura presentant-se a la convocatòria ordinària i/o extraordinària en la data corresponent.

El requisit fonamental per a poder obtenir una avaluació ordinària és haver realitzat de manera presencial les pràctiques programades i lliurat les memòries corresponents. Si no s'han realitzat els treballs, l'alumnat només tindrà dret a un examen teoricopràctic sobre tots els continguts de l'assignatura de manera ordinària i extraordinària.

En el sistema de evaluación se utilizarán diversos instrumentos/herramientas (descritos en la aplicación de la guía docente, en el apartado 6.1) que verifiquen el grado de consecución de los resultados de aprendizaje establecidos en el apartado 3 de la presente guía docente.

Se realizará una evaluación continua, siempre que el alumno/a realice y entregue las actividades descritas en el apartado 6.1 dentro de los plazos establecidos. Este sistema de evaluación continua se mantendrá siempre que se cumplan los siguientes requisitos:

- *Realización de los trabajos parciales establecidos*
- *Elaboración de la memoria correspondiente a cada una de las prácticas.*

La valoración igual o superior al 50% de todas las actividades descritas conducirá a la superación favorable de la asignatura. Esta valoración se encuentra detallada en el apartado 6.1 de la aplicación de la guía docente.

En caso de no haber superado con una valoración igual o superior al 50% alguna de las actividades establecidas o haber perdido el derecho a la evaluación continua, el alumnado podrá

superar la assignatura presentant-se a la convocatòria ordinària y/o extraordinària en la data corresponent.

El requisit fonamental per poder obtenir una avaluació ordinària és haver realitzat de forma presencial les pràctiques programades i entregat les memòries corresponents. Si no s'han realitzat els treballs, el alumnat solament tindrà dret a un examen teòric-pràctic sobre tots els continguts de la assignatura de manera ordinària i extraordinària.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Convocatòria ordinària

Alumnat amb avaluació continuada

En cas d'obtenir una valoració inferior al 50%, es tornaran a fer aquelles parts de l'assignatura no superades.

Alumnat amb pèrdua d'avaluació continuada

L'alumnat que haja perdut l'avaluació continuada serà avaluat mitjançant una prova amb contingut teòric-pràctic.

Per a aprovar l'assignatura, cal obtenir una qualificació igual o superior a 5.

També es pot presentar a aquesta prova tot l'alumnat que vulga obtenir una qualificació superior a l'obtinguda a l'avaluació continuada.

Convocatòria extraordinària

Es realitzarà una prova relacionada amb el contingut teòric-pràctic de l'assignatura de la durada adequada per a la realització de les activitats pràctiques corresponents, i en la data que Caporalia d'Estudis estableix dins del calendari d'avaluacions extraordinàries.

Per a aprovar caldrà obtenir una qualificació igual o superior a 5.

Convocatoria ordinaria

Alumnado con evaluación continua

En el caso de obtener una valoración inferior al 50%, se volverán a realizar aquellas partes de la asignatura no superadas.

Alumnado con pérdida de evaluación continua

El alumnado que haya perdido la evaluación continua será evaluado mediante una prueba con contenido teórico-práctico.

Para aprobar la asignatura, deberá obtener una calificación igual o superior a 5.

También podrá presentarse a esta prueba todo el alumnado que desee obtener una calificación superior a la obtenida en la evaluación continua.

Convocatoria extraordinaria

Se realizará una prueba relacionada con el contenido teórico-práctico de la asignatura de la duración adecuada para la realización de las actividades prácticas correspondientes, y en la fecha que Jefatura de Estudios establezca dentro del calendario de evaluaciones extraordinarias.

Para aprobar deberá obtener una calificación igual o superior a 5.

7

BIBLIOGRAFIA
BIBLIOGRAFÍA

NOTA: La descripció concreta de la bibliografia emprada en aquesta assignatura es desenvolupa al document d'aplicació d'aquesta guia docent

NOTA: La descripción concreta de la bibliografía utilizada en esta asignatura se desarrolla en el documento de aplicación de esta guía docente.

- A.A.V.V.** Manual del artista. Equipo , materiales y técnicas. Hermann Blume ediciones.
- A.A.V.V.** (2006). *Conceptos fundamentales del lenguaje escultórico*. Editorial Akal, Madrid.
- AGUILERA CERNI, A.** (1979). *Diccionario del Arte Moderno*. Fernando Torres Editor, València.
- ALBRECHT, H. J.** (1981). *Escultura en el siglo XX*. Editorial Blume, Barcelona
- ATKIN, J.** (2009). 250 secretos, consejos y técnicas para hacer cerámica. Ed Océano/ Ambar, Barcelona.
- BRUGUERA, J.** (1986) *Manual de Cerámica*. Ediciones Omega, S.A. Barcelona.
- BIRKS, T.** (1995) *Guía completa del Ceramista*. Ed. Blume. Barcelona.
- CHAVARRÍA, J.** (2010). Aula de cerámica. Moldes. Ed Parramón, Barcelona.
- COSENTINO, P.** (1991). *Técnicas de Cerámica*. Ed. Alcanto. Barcelona.
- DEL VECCHIO, M.** *Postmodern Ceramics*. Thames & Hudson. London.
- FUGA, A.** (2004). *Técnicas y materiales del arte*. Ed., Electa. Barcelona.
- GHYKA, M.** (1983). *Estética de las proporciones en la naturaleza y en las artes*. Ed.Poseidón, Barcelona.
- HARVEY, D.** (1978). *Cerámica Creativa*. Ediciones CEAC. Barcelona.
- MALTESE, C.** (1985). *Las técnicas artísticas*. Ediciones Cátedra, Madrid.
- MATTISON, S.** (2004). *Guía completa del ceramista, materiales, herramientas y técnicas*. Editorial Blume. Barcelona.
- MIDGLEY, B.** (1982). Guía completa de escultura, modelado y cerámica. Editorial Akal. Barcelona.
- MOLES, A. Y ROHMER, E.** (1972). *Psicología del espacio*. Ricardo Aguilar. Madrid.
- MORAN, J.M.** *Técnicas Artísticas*. Ediciones Cátedra. Madrid, 1987.
- MUNARI, B.** (1989). *¿Cómo nacen los objetos?*. Ed. Gustavo Gili, Barcelona.
- MUNARI, B.** (1987). *Diseño y comunicación visual*. Ed. Gustavo Gili, Barcelona.
- NAVARRO, J. L.** (2000). *Maquetas, modelos y moldes: materiales y técnicas para dar forma a las ideas*. Publicacions de la Universitat Jaume I. Castelló de la Plana.
- ROZO, A.** (2006). *Moldes y reproducciones en la escultura*. Ed. Universidad de Caldas.
- STEVENS, P.** (1986). *Patrones y pautas en la naturaleza*. Salvat editors, Barcelona.